

namnoze nepracoval ani 8 hodin denně, a že žalovaný, když seznal, že žalobce někdy přes čas pracoval, za to ho zvláště odměnil tím, že mu platil týdně více, zpravidla 200 Kč, kdežto umluveno prý bylo 170 Kč, a dále, že mu dával odměnou dvojí večeři a na neděli maso, a konečně, bylo-li v závodě více práce, že si zjednal náhradní sílu třetí. Avšak první soudce zjistil výpověďmi svědků výslovně, že žalovaný nikdy nedal dělníkům zvláštní rozkaz, by pracovali přes čas anebo že by tito byli pracovali přes čas jenom na zvláštní žádost jeho, jak prý to žalobce neprávem tvrdí, a toto zjištění prvního soudce žalobce v odvolání nenapadl, takže zůstalo v platnosti, aniž se odvolací soud jím zabýváti musil, a musí ho i nejvyšší soud položit za základ svého rozhodnutí. Žalobce sice v odvolání uplatňoval i důvod nesprávného ocenění důkazů, avšak ve směrech jiných, ne ohledně této skutečnosti. Nezdařil se tedy žalobci důkaz, že žalovaný mu práci přes čas přikázal, a ani dříve ani potom — po výslechu svědků, o něž první soudce své zjištění opírá, ani v odvolání — neuplatňoval žalobce, že žalovaný je mu zodpověden za všecku jeho práci přes čas proto, že o ní věděl a tak mlčky s ní souhlasil, ji schválil, naopak nechal celou otázku již padnouti, ani slůvkem se o ní v odvolání nezmíniv, ačkoli doložití sluší, že i, kdyby byl v odvolání uplatňoval místo v první stolici tvrzeného příkazu (žádosti) mlčelivé schválení z vlastního popudu žalobcova konané práce přes čas, byla by to novota, protože příkaz a schválení jsou skutkově dvě různé věci, a jen se ve svých právních účincích sobě rovnají. Z toho, co žalovaný sám uvedl, že, když viděl žalobce přes čas pracovati, ho odměnil, jak shora udáno, nelze pro žalobce nic vykořistiti, neboť, tvrdí-li žalovaný, že žalobce odměnil za práce přes čas, jež u něho seznal, neplyne z toho, že by ho měl odměňovati i za práce, jichž neseznal, o nichž nevěděl, a jež tedy nejen napřed nepřikázal, nýbrž ani nápotomně neschválil a tudíž k své vůli a na svůj účet konanými neuznal. Tu platí vše to, co shora provedeno, že bez vůle podnikatele nelze ho zatížit pracemi přes čas. Bylo věcí žalobce, aby tvrdil a dokázal, že buď žalovaný dal mu ke všem těm pracím, za něž odměnu žádá, příkaz, anebo že je všecky konal za jeho vědomí bez jeho odporu; o první alternativu se sice pokusil, avšak s důkazem ztroskotal, o druhou se vůbec nepokusil.

Čís. 6984.

Syndikátní ručení na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

Zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 270 sb. z. a n., nastala změna ohledně státních zastupitelství na Slovensku, nýbrž zodpovědnost fyzických osob, příslušnost a řízení řídí se tu i na dále podle zák. čl. VIII. z r. 1871, zodpovědnost státu pak normou vytvořenou právní praxí, že stát ručí za zaviněně nezákonný výkon svých orgánů. Změna nastala pouze co do příslušnosti ohledně nároku proti státu (zemský civilní soud v Praze).

Ohledně soudců syndikátní zákon ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. nastoupil jak ve směru hmotném tak ve směru formálním a

to i ohledně žalob proti státu. Příslušnost stanovenou syndikátním zákonem nelze přenést na jiný soud.

Ručení státu za bezdůvodné udání jeho orgánem.

Porušení úředních povinností, i když se stalo jen z nedopatření, zakládá vždy povinnost k náhradě škody tím způsobené, kdežto za nesprávné právní posouzení ani podle syndikátního zákona ani jinak ani úřední orgán sám ani stát neručí, leč že by orgán použil právních norem vědomě nesprávně. Státní orgán není zodpovědným za trestní oznámení, které měl za důvodné, byť by se toto jeho mínění zakládalo na omylu, jest však zodpovědným za trestní oznámení svévolné t. j. vědomě bezdůvodné.

Byl úřad pro potírání lichvy státním úřadem?

Státní zastupitelství nelze vinit z toho, že zahájilo trestní řízení na základě udání a že nařídilo zabavit zásoby.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1927, Rv I 1740/26.)

Proti žalobci bylo u sedrie v Berehově zahájeno trestní řízení pro předražování na základě služebního hlášení státního úřadu pro potírání lichvy, expositura v Mukačevě a bylo mu zabaveno obilí. Za trestního řízení žádal žalobce o uvolnění zabaveného zboží, poukazuje na klesání cen a nebezpečí zkázy, vyšetřující soudce však usnesením ze dne 4. února 1922 tento návrh zamítl a teprve žalobní senát v Berehově usnesením ze dne 23. února 1922 stížnosti do usnesení vyšetřujícího soudce vyhověl, usnesení, jímž bylo prohlášeno propadnutí zabavené pšenice, zrušil a nařídil vydání zabavené pšenice s tím, že ručí za každou škodu a ztrátu. Veškeré zabavené zboží bylo pak žalobci vydáno dne 29. března 1922. Trestní řízení proti žalobci bylo dne 25. března 1922 zastaveno. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na Československém eráru náhrady škody, již vypočetl rozdílem mezi vyšší cenou obilí v době zabavení a nižší cenou v době, kdy mu bylo vydáno. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Podle obyčejového práva platného na Slovensku musí, by nárok proti státu byl založen, škoda býti způsobena orgánem státním nezákonným výkonem moci veřejné. V tomto případě však ani podle tvrzení strany žalující orgánové lichevního úřadu pro potírání lichvy nejednali nezákonně, zabavení bylo naopak odůvodněno podle §u 20 (2) zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., stalo se tedy způsobem zcela zákonným, na čemž nic nemění ta okolnost, že později státní zastupitelství navrhlo zastavení trestního řízení proti žalobci. Tím nijak nebyla prohlášena nezákonnost provedeného zajištění a nijak nelze z toho vyvozovati, že by strana žalující měla proti státu nárok na náhradu škody jí zajištěním způsobené, poněvadž by při opačném názoru nebylo vůbec možno žádné zajištění nebo zabavení zboží, aniž by tím stát byl vydán v nebezpečí náhrady škody způsobené tímto zabavením. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** První soud mluví v důvodech svého rozsudku poněkud nepřesně o obyčejovém právu platném na Slovensku místo na Podkarpatské Rusi,

k níž náleží Berehovo, bydliště žalobcovo a dějiště skutečností, ze kterých žalobní nárok jest odvozován. Podkarpatská Rus jest sice nedílnou částí Československé republiky, nepatří však ke Slovensku, nýbrž tvoří samosprávné území (§ 3 (2) ústavní listiny). Proto spor posuzovati dlužno podle práva platného na Podkarpatské Rusi. Leč ona nepřesnost jest věcně bezvýznamna, poněvadž na tomto území platí dosud stejné právo občanské jako na Slovensku, právo bývalého státu uherského, k němuž před státním převratem z roku 1918 obě tato území náležela (srv. čl. 2 zákona ze dne 28. října 1918, čís. 11 sb. z. a n.). Tam nebylo kodifikovaného práva občanského a není tam také zvláštního zákona o ručení státu za státní orgány správní za škodu, kterou při výkonu své služby způsobili. Ustanovuje-li § 92 ústavní listiny, která nabyla účinnosti podle čl. X. zákona ze dne 29. února 1920, čís. 121 sb. z. a n. dnem 6. března 1920, tedy dříve, než věci v žalobě uvedené byly žalobci zabaveny (3. listopadu 1921), že určuje zákon, pokud ručí stát za škodu způsobenou výkonem veřejné moci, kdyby to bylo vykládáno pro oblast, v níž dosud platí právo uherské, tak, že místo zákona, na nějž § 92 úst. listiny odkazuje, nastupuje soudní praxe, t. j. normy ustálené právo- tvornou činností soudů, nebyla by žaloba rovněž odůvodněna. Podle této soudní praxe uznává se totiž povinnost státu nahraditi škodu vždy a ve všech případech jen pod tou základní podmínkou, že orgánu, jenž škodu způsobil, lze přičítati zavinění. Po této stránce shoduje se tedy právo platné na Podkarpatské Rusi s právem platným v zemích historických a se zásadou § 1295 obč. zák., že bez zavinění není nároku na náhradu škody (srv. Fajnor-Zátorecký: Nástin súkromého práva str. 349). Jest proto úplně nesprávné mínění odvolatelo, že na Podkarpatské Rusi není třeba prokázati zavinění toho, kdo svým chováním způsobil škodu, nýbrž jen příčinnou souvislost mezi jeho jednáním a škodou. Pokud jde o ručení státu tam za orgány úřadů administrativních, vyžaduje soudní praxe kromě protizákonnosti jejich postupu při výkonu služby ještě zlý úmysl nebo hrubou nedbalost, takže ani zavinění označované v teorii jako nedopatření, ještě v případě takovém nestačí. Odvolatel snaží se marně z obsahu trestních spisů dovoditi, že orgánové úřadu pro potírání lichvy, expositury v Mukačevě, kteří zabavili u něho pšenici, mouku a otruby, dopustili se při tomto výkonu své služby protizákonnosti nebo hrubé nedbalosti. Zlý úmysl jejich ani sám netvrdí. Také v žalobě označuje zavedení trestního řízení proti sobě a zabavení zboží jen jako bezdůvodné a svévolné. Z údajů v trestním oznámení jest zřejmo, že uvedení orgánové podle výsledků šetření jimi vykonaného mohli míti podezření proti žalobci, že dopustil se nějakého trestního činu proti zákonu lichevnímu ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., pročež byli nejen oprávněni, nýbrž i povinni, by o tom učinili služební hlášení, o němž ovšem musilo býti zahájeno trestní řízení. Také k zabavení zboží u žalobce jako věci doličné byli oprávněni a nelze v tomto výkonu jejich shledati nezákonnost. Ani v tom, že nebylo úřady policejními, případně soudy, použito ustanovení §u 20 (2) zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. nemůže býti spatřováno protizákonné zavinění, pocházející ze zlého úmyslu nebo hrubé nedbalosti, které by mohlo míti v zápětí vznik ná-

roku na náhradu škody proti státu. Nárok takový nemůže odůvodniti o sobě ani okolnost, že zabavené zboží bylo žalobci na jeho zakročení (stížnost) uvolněno a trestní řízení proti němu zastaveno, když podle řečeného není tu předpokladů, za kterých podle právních pravidel na Podkarpatské Rusi soudní praxí uznávaných, žalobci nárok na náhradu škody proti žalovanému eráru by náležel.

N e j v y š š í s o u d: 1. pokud se žalobní nárok opíral o trestní oznámení úřadu pro potírání lichvy v Beregsázu správně v Užhorodě, expositury v Mukačevě, a jednání jeho agentů, dovolání vyhověl, rozsudky nižších stolic zrušil a věc vrátil soudu první stolice, by o ní dále jednal a pak nový rozsudek vynesl; 2. pokud se žalobní nárok opíral o úřední jednání státního zastupitelství v Beregsázu, dovolání nevyhověl; 3. pokud se žalobní nárok opíral o úřední jednání soudní stolice v Beregsázu, rozsudky nižších stolic a řízení jim předcházející jako zmatečné zrušil a žalobu pro nezhojitelnou nepřislušnost dovolaného soudu první stolice odmítl.

D ů v o d y:

Podle slovenského a karpatoruského práva ručí stát za nezákonný výkon veřejné moci, když orgánu státním výkonem tím pověřenému lze přičítati nezákonnost výkonu k zavinění, a jest pro takovéto žaloby proti státu založena nyní příslušnost zemského civilního soudu v Praze podle zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n., ale ovšem jen, pokud syndikátní právo nyní na Slovensku a Podkarpatské Rusi platné nestanoví odchylek. Podle zák. čl. VIII. z roku 1871 o zodpovědnosti soudců a soudních úředníků měla se věc, pokud zde ve zřetel přichází, takto: Podle §u 2 pokládali se za soudce neb soudcovské úředníky ve smyslu tohoto zákona, tedy v otázce syndikátního práva, nejen osoby vynášející právo, tedy soudcové ve vlastním technickém slova smyslu, nýbrž i u soudů ustanovení návladní a korunní návladní, nyní státní zástupci a generální prokuratura, a dále jich pomocný personál a jich manipulační personál a v §u 66—75 upravena otázka hmotněprávní i řízení ohledně syndikátní zodpovědnosti všech těchto osob, ale jen, když jsou žalovány tyto osoby samy, neupravena však otázka, zda a pokud ručí stát a jaké je řízení, když jest žalován on, vyjma případ t. zv. úředního zpronevření (§§ 73, 19). Sluší tedy za to míti, že nežaluje-li se osoba, nýbrž stát, platí tu v ohledu hmotněprávním všeobecné normy právní vytvořené soudní praxí, že stát ručí za zaviněně nezákonný výkon svých orgánů, a v ohledu formálním, že příslušny byly soudy slovenské (karpatoruské) podle předpisů slovenského (karpatoruského) pravotného pořádku věcně a místně povoláné, v kteréžto příčině však nastala za republiky změna, a to nejen pokud jde o příslušnost zemského civilního soudu v Praze podle cit. zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n., nýbrž ještě jiná a to tato: V zákoně ze dne 15. dubna 1920, čís. 270 sb. z. a n., jímž upraveny poměry v soudnictví na území býv. státu uherského, rozlišuje se předem v §u 1 mezi soudy a státními zastupitelstvími a pak v §u 2 se ustanovuje, že na osoby stavu soudcovského vztahuje se

mimo jiné též zákon historických zemí ze dne 12. července 1872, č. 112 ř. zák. »o žalobním právu stran, porušil-li soudce právo«, t. j. zákon o t. zv. syndikátní žalobě. Z tohoto zákonného předpisu plyne dvojí: jednak že ohledně státních zastupitelství nenastala tímto zákonem žádná změna, nýbrž že zodpovědnost fyzických osob, příslušnost a řízení řídí se tu i nadále podle cit. zák. čl. VIII. z roku 1871, a zodpovědnost státu podle shora vytčené soudní praxe, jenže v ohledu formálním je pro žalobu proti státu příslušným zemský civilní soud v Praze podle cit. zák. ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n., čímž ovšem předepsáno i řízení pro soud ten platné, t. j. podle civ. soud. řádu historických zemí, jednak pak, že ohledně soudců nastoupil v platnost syndikátní zákon ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. a to jak ve směru hmotném, tak ve směru formálním, tedy i co se týče příslušnosti i řízení a to vše důsledně i pro nároky (žaloby) proti státu, neboť třeba že § 2 praví, že se syndikátní zákon vztahuje na »osoby stavu soudcovského« a o státu zmínky nečiní, nesluší tento úzký výraz bráti doslovně, nýbrž vyložiti ho šíře, jak to vyžaduje ta okolnost, že předpis ten cituje syndikátní zákon nejen podle data a čísla, nýbrž i s celým jeho nadpisem, a tak patrně chce, by platil podle celého svého obsahu, tedy i proti státu, což také jedině je správné v jeho duchu a smyslu, neboť nemůže chtíti, by zodpovědnost soudců samých, příslušnost žalob proti nim a řízení o žalobách těch řídily se předpisy syndikátního zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. z., ale zodpovědnost státu, příslušnost pro žaloby proti němu a řízení o žalobách těch zase podle práva slovenského a karpato-ruského, to jest tedy tamní soudní praxe co do hmotného práva, zákona ze dne 12. července 1872 ř. zák. co do příslušnosti a tím civ. soud řádu co do řízení, nýbrž zřejmo, že všechno syndikátní právo ohledně soudů má tím býti upraveno jednotně pro celou říši a tedy i pro Slovensko a Podkarpatskou Rus podle cit. synd. zák. ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. Z toho plyne, že zemský soud civilní v Praze jest příslušný toliko potud, pokud se uplatňuje nezákonný výkon veřejné moci na straně úřadu pro potírání lichvy a na straně státního zastupitelstva, že však příslušným není a nepřislušnost ta že je nezhojitelná a proto zmatečnost podle §u 477 čís. 3 c. ř. s. zakládající, pokud žaloba se opírá o nezákonný prý výkon moci soudcovské, o úřední jednání soudní stolice, neboť syndikátní zákon ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. předpisuje i pro syndikátní žaloby proti státu výlučnou příslušnost soudu druhé stolice, v jehož obvodu jest soud, jenž prý se dopustil porušení práva, a tato příslušnost nemůže býti úmluvou stran změněna a na jiný soud přenesena. Z toho tedy jde, že nutný byl výrok ad 3.

Za to příslušnost zemského soudu v Praze ad 1.) a 2.) jest dána, ale ovšem případ posuzovati dlužno dle hmotného práva Podkarpatské Rusi, jež je totožné se slovenským. Ad 1.) Žalobce uplatňuje v žalobě a v jednacím protokole, že agenti úřadu pro potírání lichvy zabavili u něho 3. listopadu 1921 pšenici, mouku a otruby pro podezření předražování, že úřad ten učinil na něj pro tento čin trestní oznámení, a že zabavení to bylo úplně bezdůvodné ano svévolné. Tím má patrně býti i řečeno, že i trestní oznámení bylo úplně bezdůvodné, neboť bylo-li

by toto důvodné, pak by bylo důvodné i zabavení (§ 169 slov. tr. ř. a Šu 20 lich. zák. čís. 568/19). Žalobce na důkaz bezdůvodnosti odvolával se na trestní spisy soudní stolice v Beregsásu. Dle těchto spisů bylo řízení trestní zastaveno prohlášením státního zástupce ze dne 25. března 1922 dle Šu 101 č. 1 a 3 tr. ř., t. j. z toho důvodu, že tu není trestného činu (č. 1.) a že nelze očekávatí výsledku z dalšího řízení pro nedostatek důkazův (č. 3.). A skutečně výsledky provedeného šetření tomu odpovídají, neboť nelze z nich vyčísti, v čem by byl trestný čin žalobcův měl záležeti. Ale šetření bylo zřejmě nedokonalé, neboť nebyly slyšeny ty tři osoby, které odvolávajíce se na svou služební přísahu trestní oznámení učinily, což jsou dle všeho právě ti agenti úřadu pro potírání lichvy, kteří podle žaloby zabavení provedli. Ale je až nápadný rozpor mezi obsahem trestního oznámení, které viní žalobce z řetězového obchodu, pletich, předražování a zatajování zásob, a výsledkem trestního vyhledávání, který, jak zastavovací prohlášení státního zastupitelství uznává, není žádný. Bylo by tedy možno jen slyšením uvedených tří oznamitelů zjistiti, na čem spočívalo jejich udání. I když prvý soud byl by měl za to, že není ve smyslu Šu 182 c. ř. s. jeho povinností, trestní spisy, jimiž důkaz byl veden, zkoumati v uvedeném směru a potom strany vésti k vyčerpávajícímu rozvinutí věci, přece podle citovaného předpisy vždy aspoň byl povinen působiti k tomu, by žalobce udal, proč bylo trestní oznámení a zabavení zásob úplně bezdůvodné a svévolné, které momenty trestního řízení na to mají poukazovati, by tvrzenou bezdůvodnost konkretisoval, načež byla by žalovaná strana byla měla proti tomu podati svůj odvod, a soud byl by měl provésti o oboustranných udáních, pokud by byla závažná, nabídnuté důkazy. Když se tak nestalo, zůstalo řízení neúplným, takže věc není zralá k rozhodnutí, a měl tedy odvolací soud podle Šu 496 č. 2 c. ř. s., pokud neúplnost uplatňována byla, a dle téhož Šu čís. 3, pokud uplatňována nebyla, doplnění naříditi nebo dle posledního odstavce téhož Šu zaříditi, takže, když ani tento tak neučinil, spadá náprava na dovolací soud. Po právní stránce dlužno uvésti, že není správný názor odvolacího soudu, že, pokud jde o ručení státu za orgány úřadů správních, vyžaduje soudní praxe kromě protizákonnosti jich postupu ještě zlý úmysl nebo hrubou nedbalost, pouhé nedopatření nestačí a že také není ve své všeobecnosti správným názor dovolatelův, že i pouhé nedopatření vždy stačí, nýbrž věc se má takto: Dlužno rozeznávatí mezi nesprávným právním posouzením a porušením úředních povinností. Porušení úředních povinností, i když se stalo jen z nedopatření, zakládá vždy povinnost k náhradě škody tím způsobené, kdežto za nesprávné právní posouzení dle dávno ustálené a již v judikatuře býv. víd. nejv. soudu uznávané praxe ani dle syndikátního zákona ani jinak ani úřední orgán sám ani stát neručí, jak nejvyšší soud již vícekrátě podrobně vyložil. Tato nezodpovědnost však nejde, jak nejvyšší soud vždy dokládá, tak daleko, by orgán a tudíž i stát prost byl ručení, když orgán věc po právní stránce nesprávně posoudil proti lepšímu vnitřnímu přesvědčení, když použil právní normy vědomě nesprávně, čímž zpravidla dopustí se přímo zneužití úřadu. Na tom stanovisku stojí také § 15 cit. zák.

čl. VIII. z r. 1871. Jakkoli tedy jest dle §u 87 slov. tr. ř. každý úřední orgán nejen oprávněn, nýbrž přímo povinen, oznámiti veřejnoprávní trestné činy, o nichž nabyl vědomosti v oboru své úřední působnosti, a postarati se zároveň o to, by věci doličné a jiné předměty k důkazu způsobilé byly uchovány, tudíž, třeba-li, zabaveny, tak přece toto právo nejde tak daleko, by směl činiti oznámení svévolná, t. j. vědomě bezdůvodná, na př. líčením skutečností, o nichž ví, že nejsou pravdivy. Nezodpovědným může býti jen za trestní oznámení, které měl za důvodné, byť se toto jeho mínění zakládalo na omylu. Řízení musí tedy v daném případě čeliti k objasnění otázky, jak to bylo, zda oznámení bylo objektivně bezdůvodné a, pak-li ano, zda úřad pro potírání lichvy, zejména jeho orgány — agenti jako oznamitelé je za důvodné pokládali a na základě čeho, z důvodu jakého, čím způsobeného omylu, a může stát uznán býti za úřední jednání jich — trestní oznámení a zabavení zásob žalobcových — jen tehdy práv, prokáže-li se, že tak jednali proti lepšímu vnitřnímu přesvědčení (vědomě bezprávně). Finanční prokuratura sice nepopírá, že úřad pro potírání lichvy byl státním úřadem, ale poněvadž udání stran nemohou jej státním učiniti, pak-li jím nebyl, neboli poněvadž jde o otázku veřejnoprávní, je tu udání stran bez významu a stát neměl by přes souhlasné udání stran, kdyby objektivně nesprávným bylo, býti odsouzen pro jednání orgánu, jenž orgánem jeho nebyl, a poněvadž v indexu ke sbírce zák. a nař. nelze nalézt ani zákona ani nařízení, na němž by zřízení takového úřadu spočívalo, je třeba věc příslušným dotazem o sdělení zřizovacího aktu zjistiti. Zatím možno poukázati jen na sdělení čís. 4 min. sprav. ve Věstníku 1920 č. 7.

Ad 2.) Dle vývodů ad 1.) nelze státnímu zastupitelství vinu přičítati. neboť, když trestní oznámení žalobce z různých trestných činů vinilo, musil státní zástupce podle své povinnosti trestním řádem mu uložené dáti věc vyšetřiti. Totéž by platilo i ve příčině zabavení zásob, kdyby, což ze spisů není viděti, státní zastupitelství nějaký návrh bylo ohledně nich podalo nebo nějaké úřední jednání vůbec učinilo.

Čís. 6985.

Pod pojem devis spadají i výplaty jako formy devis ku přemístění peněz a může komisionář i ohledně nich vstoupiti do obchodu po rozumu čl. 376 obch. zák. Předpis čl. 376 obch. zák. není právem vízicím. Prohlášení podle čl. 376, první odstavec, obch. zák. nemusí se státi výslovně.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1927, Rv I 1939/26.)

Žalobce byl komitentem žalované banky. Předmětem komise byla novoyorská devise, pokud se týče výplata. Ve sporu o zaplacení dolarů, k příkazu žalobce nakoupených, šlo najmě o to, zda žalovaná vstoupila do obchodu jako samosmluvnice. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o